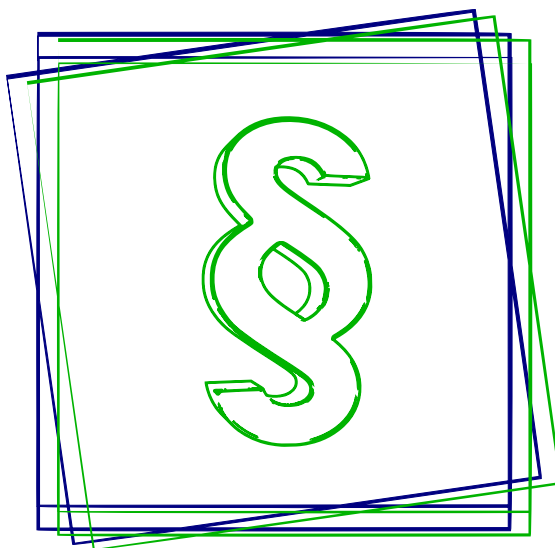

WIĘCEJ SZACUNKU DLA MŁODEGO WIZERUNKU

Stan prawny na dzień 25.06.2025 r.

NIEZBĘDNIK PRAWNY

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

Ministerstwo
Sprawiedliwości

Zadanie publiczne finansowane ze środków otrzymanych z Powiatu Pszczyńskiego

Spis treści

I. Wstęp.....	2
II. Sharenting i jego skutki.....	3
III. Jakie przepisy chronią wizerunek dziecka?.....	4
IV. Wizerunek to nie tylko twarz.....	5
V. Wizerunek i godność jako dobro osobiste dziecka.....	6
VI. Wizerunek dziecka a RODO i ustawa Kamilka.....	7
a. Wizerunek jako dana osobowa.....	7
b. Szczególna ochrona dzieci w RODO.....	7
c. Kto wyraża zgodę na publikację wizerunku dziecka?.....	8
d. Standardy ochrony małoletnich	8
VII. O czym należy pamiętać przed publikacją zdjęć?.....	9
VIII. Gdzie szukać pomocy?.....	10

I. Wstęp

Wakacje to czas urlopów, a co za tym idzie – wspólnych rodzinnych wyjazdów i... kolejnych okazji do zdjęć. Najlepszym miejscem na zdjęcia dzieci jest domowy album. Tymczasem w dobie smartfonów i Internetu rodzice i opiekunowie chętnie dzielą się zdjęciami z radosnych, wspólnie spędzonych chwil w mediach społecznościowych. Nawiązaniem do tego tematu stała się ogólnopolska kampania Rzecznika Praw Dziecka pod hasłem: „Więcej szacunku dla młodego wizerunku”, gdyż każde dziecko ma prawo do ochrony swojego wizerunku i każde dziecko w sieci powinno czuć się bezpiecznie.

II. Sharenting i jego skutki

Sharenting to słowo, które powstało z połączenia dwóch angielskich określeń: *share* – dzielić się, rozpowszechniać oraz *parenting* – rodzicielstwo. Terminem tym określa się regularne zamieszczanie przez rodziców w Internecie, głównie na portalach społecznościowych, blogach, forach dyskusyjnych, szczegółowych informacji, zdjęć i filmów z życia dzieci. Stanowi to jednak poważne wyzwanie dla prywatności, bezpieczeństwa i etycznych granic publikowania wizerunku dzieci w Internecie. Tym bardziej, że raz udostępniony wizerunek w sieci, pozostanie tam na zawsze. Rodzice, opiekunowie, przedstawiciele

placówek i instytucji zapominają o tym, jak ważna jest ochrona prywatności najmłodszych.

Skutki nierozważnego publikowania zdjęć i filmów oraz ujawniania informacji z życia dziecka mogą być bardzo poważne:

- naruszenie godności dziecka,
- odebranie dziecku prawa do samodzielnego kształtowania swojego cyfrowego wizerunku,
- narażenie dziecka na hejt, cyberprzemoc oraz krzywdzące komentarze innych osób, zarówno w sieci, jak i poza nią,
- modyfikowanie zdjęć lub nagrań przez osoby trzecie, tworzenie memów, deepfake czy nawet deepnude przedstawiających dziecko,
- umożliwienie osobom o złych zamiarach nawiązania kontaktu z dzieckiem poprzez udostępnienie w sieci zbyt wielu informacji,
- możliwość wykorzystania materiałów z wizerunkiem dziecka w celach przestępczych (np. do fałszywych zbiorów, a nawet pornografii).

III. Jakie przepisy chronią wizerunek dziecka?

Ochrona wizerunku dziecka jest zakorzeniona w kilku kluczowych aktach prawnych. Zgodnie z art. 47 **Konstytucji RP**, każdy obywatel ma prawo do ochrony życia prywatnego i rodzinnego, w tym prawa do decydowania o własnym życiu osobistym. Również **Konwencja o Prawach Dziecka** (art. 16) gwarantuje dziecku ochronę przed bezprawną ingerencją w sferę jego prywatności. Na poziomie prawa cywilnego, art. 23 **Kodeksu Cywilnego** stanowi, że dobra osobiste, w tym wizerunek, są chronione niezależnie od innych przepisów. Warto również pamiętać, że **ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych** stanowi, iż rozpowszechnianie wizerunku wymaga zgody osoby, której on dotyczy. W przypadku dzieci, zgoda ta powinna być udzielona przez rodziców lub opiekunów prawnych. Co istotne, **prawo oświatowe** nie nakłada na szkoły obowiązku relacjonowania wydarzeń poprzez publikowanie zdjęć z udziałem uczniów. Decyzja o publikacji wizerunku powinna być więc świadoma i oparta na zgodzie rodziców.

IV. Wizerunek to nie tylko twarz

W języku potocznym wizerunek utożsamiamy przede wszystkim z twarzą danej osoby lub tym jak kogoś postrzegamy. Na gruncie polskiego prawa wygląda to inaczej. Choć w przepisach brakuje legalnej definicji wizerunku, na podstawie orzecznictwa sądów i doktryny przyjmuje się, że wizerunek to utrwalony obraz człowieka, który umożliwia jego identyfikację.

W takim rozumieniu wizerunek osoby fizycznej stanowią np.:

- zdjęcie twarzy,
- zdjęcie charakterystycznej sylwetki,
- nagranie głosu,
- film prezentujący charakterystyczny sposób poruszania się,
- film prezentujący gestykulację danej osoby.

V. Wizerunek i godność jako dobro osobiste dziecka

Kwestie związane z ochroną dóbr osobistych człowieka reguluje kodeks cywilny - wśród nich wymieniony jest wizerunek. Naruszając czyjeś dobro osobiste, np. rozpowszechniając wizerunek bez zgody danej osoby, narażamy się na roszczenia:

- zaniechania naruszeń – czyli konieczność usunięcia zdjęć, zatrzymanie dalszego ich rozpowszechniania,
- usunięcia skutków naruszenia – np. poprzez opublikowanie przeprosin,
- majątkowe: zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub zapłata odpowiedniej sumy na cele społeczne.

W szczególnych okolicznościach osobie, której dobra zostały naruszone będzie przysługiwać również odszkodowanie na zasadach ogólnych.

VI. Wizerunek dziecka a RODO i ustawa Kamilka

a. Wizerunek jako dana osobowa

Wizerunek osoby fizycznej jest uznawany za jedną z danych osobowych i podlega ochronie zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie danych osobowych oraz RODO. Przetwarzanie tych danych obejmuje:

- utrwalanie (np. robienie zdjęć, nagrywanie filmów),
- przechowywanie (np. na dysku komputerowym),
- modyfikowanie (np. retuszowanie zdjęć),
- rozpowszechnianie (np. publikowanie w mediach społecznościowych, na stronie internetowej, na plakatach, ulotkach).

Zgodnie z RODO, podmioty przetwarzające dane mają obowiązki informacyjne, a także zobowiązanie do zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzanym danym.

b. Szczególna ochrona dzieci w RODO

W motywie 38 RODO szczególnie zwrócono uwagę na konieczność ochrony danych dzieci, które mogą być mniej świadome ryzyka, konsekwencji oraz zabezpieczeń związanych z przetwarzaniem ich danych osobowych. Z kolei motyw 58 wskazuje na wymóg stosowania prostych i zrozumiałych komunikatów, które umożliwiają dzieciom łatwe zrozumienie, jakie dane są przetwarzane i w jakim celu.

c. Kto wyraża zgodę na publikację wizerunku dziecka?

Rozpowszechnianie wizerunku to udostępnianie go w taki sposób, że może się z nim zapoznać szerszy krąg osób. Nie ma znaczenia, ile osób faktycznie widziało zdjęcie czy film tylko, że w ogóle miało taką możliwość. Publiczne udostępnienie wizerunku co do zasady wymaga zgody prezentowanej osoby. Reguluje to ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W imieniu dzieci udzielają zgody rodzice lub opiekunowie prawni. Władza rodzicielska nie ma absolutnego charakteru. Zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka, a rodzice przed

powzięciem decyzji w ważniejszych sprawach dotyczących dziecka powinni go wysłuchać oraz uwzględnić w miarę możliwości jego rozsądne życzenia.

d. Standardy ochrony małoletnich

Obowiązek wprowadzenia Standardów dotyczy wszystkich instytucji, które mają kontakt z dziećmi, w tym organizacji pozarządowych. Nakłada go na nas tzw. ustawa Kamilka, czyli nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z 15.02.2024 r. Co prawda nowe przepisy nie odnoszą się wprost do ochrony wizerunku dzieci, ale ustawodawca pozostawił otwarty katalog treści Standardów.

VII. O czym należy pamiętać przed publikacją zdjęć?

Przed publikacją zdjęć należy przestrzegać kilku kluczowych zasad:

- Powiadomienie dziecka – zanim zrobisz zdjęcie lub nagranie, poinformuj dziecko o zamiarze wykonania materiału;
- Zgoda rodziców – przed publikacją wizerunku, zawsze uzyskaj pisemną zgodę od rodziców lub opiekunów prawnych;
- Zgoda dziecka – pamiętaj, że nawet jeśli rodzice wyrażą zgodę na publikację, dziecko ma prawo do odmowy;

- Uczestnictwo w aktywnościach – dziecko nie może być wykluczone z aktywności, takich jak konkursy czy zajęcia, tylko dlatego, że nie wyraziło zgody na publikację swojego wizerunku;
- Zachowanie prywatności – przed publikacją upewnij się, że zdjęcie nie narusza prywatności dziecka ani nie ujawnia zbyt wielu informacji;
- Odpowiedni kontekst – publikując zdjęcia, zadбай, by sytuacja była jednoznaczna, a materiał nie mógł być interpretowany w niepożądany sposób;
- Usuwanie materiałów – po publikacji informuj rodziców i dzieci o tym, gdzie i w jakim celu zdjęcie zostało udostępnione, a w razie prośby, materiał powinien zostać usunięty.

VIII. Gdzie szukać pomocy?

Istnieją różne zespoły i linie pomocowe zajmujące się sprawami dotyczącymi bezpieczeństwa dzieci, także w Internecie. Można również skorzystać ze wsparcia i porad pracujących tam specjalistów, dzwoniąc na infolinię, korzystając z czatu lub wysyłając e-mail. Z takiej pomocy może także skorzystać również dziecko – dla dzieci prowadzone są specjalne strony internetowe i infolinie.

- **800 100 100 – Telefon dla Rodziców i Nauczycieli**
Bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie bezpieczeństwa dziecka w internecie.
- **116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży**
Bezpłatny i anonimowy telefon dla dzieci i młodzieży. Można także zarejestrować się na stronie internetowej <https://116111.pl/> i napisać wiadomość do konsultantów pełniących dyżur online.
- **800 12 12 12 – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** Szczegółowe informacje znajdziesz na stronie <https://brpd.gov.pl>
- **Dyżurnet.pl** Punkt kontaktowy do zgłaszania nielegalnych i szkodliwych treści w internecie, szczególnie związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci. Szczegółowe informacje znajdziesz na stronie <https://dyzurnet.pl>
- **Punkty Bezpłatnej Pomocy Prawnej i Bezpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego**
Adresy punktów poradniczych oraz informacje o zapisach na bezpłatne porady można znaleźć na ostatniej stronie poradnika.

ZAPISY NA PORADY

- **telefonicznie** - pod numerem telefonu: **32 449-23-78** w godzinach pracy urzędu
- **elektronicznie** - pisząc na adres e-mail: **pomocprawna@powiat.pszczyna.pl**
- **osobiście** - w siedzibie referatu mieszczącego się w Szpitalu Joannitas w Pszczynie ul. Antesa 11pokój nr 1 (obok kaplicy szpitalnej)

STOWARZYSZENIE "DOGMA" ZAPRASZA DO PUNKTÓW PORADNICZYCH PROWADZONYCH W POWIECIE PSZCZYŃSKIM

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Gminny Ośrodek Kultury

ul. Uzdrowskowa 61, Goczałkowice-Zdrój

Środa i piątek 11.00 - 15.00

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Lokal biurowy

ul. Poprzeczna 1, Wola

Poniedziałek 13.00 - 17.00

Wtorek 11.00 - 15.00

Czwartek 8.00 - 12.00

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, Lokal biurowy

(były Hotel Robotniczy, wejście od strony stawu, parter)

ul. Centralna 57, Kobiór

Poniedziałek i piątek 16.00 - 20.00

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego, Gminny Ośrodek Kultury

ul. Ogrodowa 22, Suszec

Wtorek 7.30 - 11.30

Środa 14.00 - 18.00

Czwartek 10.00 - 14.00

INNE PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

Lokal biurowy przy ul. 3 Maja 15, 43-200 Pszczyna

Poniedziałek 12.00 - 16.00

Wtorek, czwartek, piątek 8.00 - 12.00

Środa 14.00 - 18.00

Lokal biurowy nr 201 w Domu Kultury w Pawłowicach

na Osiedlu przy ul. Wojska Polskiego 11, 43-250 Pawłowice (GOK)

Poniedziałek, środa, czwartek 9.00 - 13.00

Wtorek, piątek 15.00 - 19.00

NIEODPŁATNE USŁUGI
- POMOC PRAWNA
- PORADY OBYWATELSKIE
- MEDIACJA

Ministerstwo
Sprawiedliwości

